

VEČERNI LIST

Čena za celo leto . K 60.— za pol leta . K 30.—
 četrt leta . K 15.— en mesec . K 5.—
 Družništvo in upravljanje: Kopitarjeva ulica št. 8.
 Telefon št. 50.

NEODVISEN DNEVNIK

Inserti: Enostopna petlirista (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor) za enkrat po K 120.—
 Poslano: Enostopna petlirista K 1.— — Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 2. uri popoldne

Boji med nemškimi delavci in kmeti.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Špilje, 22. maja. Včeraj so nemški socialisti napadli v Lebringu zborovanje nemške kmetijske zveze. Socialisti so napadli kmete s kamenjem. Nastal je velik

pretep, pri katerem so začeli tudi streljati. Mrtvi so trije socialisti in dva kmeta. Ranjenih je 20 oseb.

Ženska volilna pravica na Francoskem.

LDU Pariz, 21. maja. (Dun. KU — Brezžično.) Poslaniška zbornica je dne 20. maja sprejela s 354 glasovi proti 97 glasovom zakonski načrt, ki daje ženskam aktivno in pasivno volilno pravico v vseh zastopstvih.

vom zakonski načrt, ki daje ženskam aktivno in pasivno volilno pravico v vseh zastopstvih.

Ločitev zakona na Ogrskem.

LDU. Budimpešta, 21. maja. (Brezžično.) Revolucionarna vlada svetov je izdala naredbo o ločitvi zakona. Naredba določa, da se more doseči razporka na podlagi medsebojnega sporazuma, in sicer potem ustnega naznanila pri civilnem uradu ali pred sodiščem.

Po določitvi istovetnosti se sestavi zapisnik, ki ga morata oba zakonca podpisati. Na podlagi take prijave loči sodišče zakon brez razprave z odlokom. Odlok postane takoj pravno veljaven.

Čehi in Francozi.

LDU Lyon, 21. maja. (Brezžično.) Predsednik francoske poslanske zbornice Deschanel je sprejel v avdienci zastopnike čehoslovaške narodne skupščine. Poslanec Vanek je govoril v imenu čehoslovaške narodne skupščine in v imenu delegacije na mirovni konferenci ter izrazil živo simpatijo in neminljivo hvaležnost, ki jo občuti svobodni čehoslovaški narod do Francije. Predsednik Deschanel je zagoto-

vil odposlanstvo, da je že od nekdaj odkritosrčno naklonjen čehoslovaškemu narodu ter se zanimal za prehranitvene razmere na Češkem, kakor tudi za odnose med Čehoslovaki in drugimi narodi. Dejal je, da Francozi ne bodo pozabili nikoli tega, kar so storili Čehoslovaki za Francijo v najbolj kritičnih časih. Čehoslovaki so dosegli svojo svobodo šele po nečloveških naporih, zato so jo tudi pošteno zaslužili.

Nemci po mirovni pogodbi razočarani.

LDU. Nauen, 21. maja. (Brezžično.) Številne vesti kažejo, da spoznavajo sedaj na Dunaju, da je imela ententna propaganda z teritorialnimi in finančnimi privolitvami Avstriji samo namen, oslabil gibanje za priklonitev k Nemčiji. Da so te

prazne obljube brez podlage, so spoznali sedaj iz poročil avstrijskih delegatov v St. Germainu, kar je zbudilo veliko razočaranje in reakcijo v prid gibanja za priklonitev k Nemčiji.

Ali bodo Nemci vendar podpisali?

LDU. Berlin, 21. maja. (DKU.) Danes so se sestali na posvetovanje o mirovnem vprašanju veleberlinski delavski svet, komunalni delavski sveti in vojaški sveti. Po

deloma zelo burni, večkrat hrupno prekinjeni debati je bil sprejet predlog neodvisnih, ki zahteva, da se mirovna pogodba podpiše.

Krvosesi.

Medtem, ko se bore v Parizu za vrati blestečih dvoran diplomatske spletke med seboj, se bijo za neprodirno steno, ki se imenuje italijanska demarkacijska črta, drugačen boj: boj brezpravnega, samemu sebi prepuščenega ljudstva proti nasilju oboroženega italijanskega imperializma. Italijanski pohlep, ki v Parizu ni dosegel tistih uspehov, ki jih je pričakoval, se bogato odškoduje za svoje diplomatske poraze na slovenskih tleh, kjer ga nihče ne ovira, da stori, kar hoče. Kakor krvosesi leži na prsih našega primorskega ljudstva, in če se kdaj omamljeni žrtvi izvije krič bolečine, brzojavi Italija v Pariz plačanim časopisom: Ni res, da mu je kaj hudega; sanja se mu.

Italija se obnaša v zasedenem ozemlju, kakor bi se hotela z orožjem ustavljati razsodbi mirovnega posveta. Čim bolj je verjetno, da se bo Wilsonu posrečilo raztrgati tisto listino, ki je bila podpisana v Londonu in je najžalostnejši spomenik v zgodovini našega naroda, tem doslednejše izvaja Italija posledice iz pravic, ki so ji ondi priznane. Naša demarkacijska črta, ki se krije z mejami londonskega dogovora, štrli bajonetov in topov, betonskih jarkov in žičnih ograj. Italijani zbirajo tamkaj vedno nove čete in novo orožje. Zajedli so se v našo zemljo, krvosesi.

In kri nam pijejo. K neštetim krivicam, ki se godi našim ljudem onstran demarkacijske črte, h krivicam v cerkvi, šoli, uradu in na lastnem domu, se je pridružila zadnje dni nova in najtežja. Listi naznanjajo, da kličejo Italijani vse moške iz zasedenega ozemlja od 18. do 42. leta k vojakom in da jih odpravljajo v Italijo. To ni več samovoljno nagajanje in draženje, kakršnega smo bili vajeni od Italijanov, to je krvni davek, ki ga terjajo od našega ljudstva, krvosesi.

A če bi se jim mogla katera nakana posrečiti, ta se jim ne more, da bi okrepili svojo armado — s Slovenci! Kakor so začeli, si ne bodo vzgojili ne dobrih državljanov, ne dobrih vojakov.

Na severni meji.

Ljubljanski dopisni urad poroča iz iradnega vira dne 22. t. m. ob 9. uri: Pri gostilni Samec zapadne od Slov. gradca smo odbili trikratni napad močne nemške patrulle. Sicer je položaj neizpremenjen.

Žensko društvo v Mariboru.

Maribor, 23. maja. V Mariboru se je ustanovil pripravljalni odbor slov. ženskega društva pod predsedstvom soproge generala Majstra. V ponedeljek dne 26. t. m. ob pol 8. uri se bo vršilo v mali dvorani narodnega doma pripravljalo zborovanje tega društva.

Mirovni pogoji in dane obljube.

LDU Amsterdam, 21. maja. (Dun. KU) Kakor poroča newjorski korespondent lista »Manchester Guardian«, ameriški liberalci nič ne prikrivajo, da smatrajo mirovne pogoje za cinično tajejanje danih obljub in proglašanih načel.

O mirovnih komisij.

Lyon, 20. maja. (Brezžično.) O delovanju posameznih komisij na mirovni konferenci se poroča: V torek so imele seje Komisija za vojne ujetnike, Komisija za čehoslovaške zadeve, Komisija za jugoslovanske posle, Komisija za poljsko vprašanje ter Komisija za obnovo.

Italijanska posvetovanja.

LDU Pariz, 21. maja. Dun. KU — Brezžično.) V torek sta se ministrski predsednik Orlando in prehranjevalni minister Crespi odpeljala na italijansko mejo, kjer so ju pričakovali drugi člani italijanske vlade, da se z njima posvetujejo o notranje političnih zadevah.

Protitalijanska propaganda v Grčiji.

Dopisnik »Secola« poroča z dne 4. t. m. iz Soluna sledeče: Za danes je bil tukaj sklican shod prebivalcev Dodekaneza, nahajajočih se v Solunu, da protestirajo proti terorju, ki so ga Italijani baje izvršili na imenovanih otokih. Italijanski konzul, kakor tudi italijanske vojaške oblasti so prejšnji dan opozorile na ta dogodek guvernerja Addosida in poveljnika zveznih čet v Macedoniji, generala Parasy Bagoponlosa, ter jim nasvetovale, da shod prepovejo, ker brez ozira na to, da je Italija zvezna država — bi isti mogel povzročiti neprijetne dogodke radi navzočnosti italijanskega vojaštva v Solunu. Vse to ni nič izdalo. Vršil se je spreved po mestu, kjer so se vile vse zavezniške zastave razen italijanske, in potem shod, na katerem so razni govorniki napadali Italijo. Dopisnik pravi, da je bil sam navzoč, in da se ni mogel vzdržati, da ne bi protestiral proti napadu na Italijo. Bil je radi

tega napaden in se je moral oddaljiti. Bila sta brutalno napadena tudi dva druga Italijana, ki sta slučajno šla mimo. Dopisnik seveda zamolčuje dejstva, radi katerih je bil shod sklican in pravi samo, da je na istem bila sprejeta protestna resolucija. Čudi se dejstvu, da se je mogel vršiti shod v Solunu, kjer proglašen prvi sod ter pripominja, da ne gre za posamezen slučaj ampak za pravi sistem italijanske propagande. Ne samo atensko, ampak tudi grško časopisje v Solunu ostro napada Italijo, češ, da je edino ona kriva, da se do danes niso realizirale grške aspiracije. (P. P.)

Razdelitev trgovskega brodovja bivše Avstrije.

»Lavoratore« prinaša brzojavko iz Pariza, glasom katere je svet četvorice sklenil, da bo avstrijsko brodovje tvorilo del skupnega fonda sovražnih ladij, ki so namenjene, da nadomestijo tonažo, ki so jo zavezniki v vojski izgubili. Italija, ki je izgubila okoli 800.000 ton trgovskega brodovja, dobi približno 400.000 ton odškodnine. V Trstu samem se baje zapleni približno 380.000 ton, katere bode Italija seveda zahtevala zase. »Lavoratore« pripominja, da italijanska vlada do sedaj ni podala jasne izjave, ali misli to brodovje prepušiti Trstu ali ne. Izjava, da bode glede brodovja storila vse, kar je v interesu pokrajine, ne zadostuje. List vprašuje: »Je ali ni absolutno potrebno za Italijo, da reši Trst popolnega pogina? Vlada ve, v kakšen položaj nas je dovedla vojska, ve, da naša luka ne bo mogla biti več cvetoča luka minulosti; ve, da bomo morali izgubiti premnoge trgovske zveze; ve, da so mnogi deli naše industrije odvisni izključno le od trgovskega brodovja. Če hoče torej Italija rešiti Trst največje nesreče, mora nam prepustiti vse naše brodovje, če ravno predstavlja isto vso tonažo, katero so zavezniki priznali Italiji kot odškodnino v naravi. List pravi nadalje, da se to mora zgoditi tudi iz razloga, ker mora to brodovje služiti tudi potrebam prebivalstva v prejšnjih avstro-ogorskih pokrajinah: Nemške Avstrije in Jugoslavije, ki trpe veliko pomanjkanje živilih in na surovinah. (P. P.)

General Pershing še ne more v London.

LDU London, 21. maja. (Dun. KU) Po »Reuterju« poroča vojni urad, da general Pershing z ozirom na nejasno stališče Nemcev v mirovnem vprašanju sedaj ni mogoče zapustiti Francije in da je torej svoj londonski obisk odložil na nedoločen čas.

Pritožbe čeških Nemcev.

LDU Dunaj, 21. maja. Dun. KU) V odgovoru na interpelacijo glede sodelovanja Nemcev v pokrajinah, ki so jih zasedli Čehoslovaki, je nemško-avstrijski državni tajnik za zunanje stvari odklonil protiodredbe, ker bi se s tem položaj čeških Nem-

cev samo poslabšal vsled mogočih represalij. Državni urad za zunanje stvari je velikokrat najrazličnejše pritožbe, ki mu jih je poslalo nemško prebivalstvo zasedenih pokrajin, predložil zastopnikom inozemskih vlad, kar misli storiti tudi v bodoče v vsakem sličnem primeru.

Stavka na progi Varšava—Dunaj.

LDU Moravska Ostrova, 21. maja. (ČTU) Krakovski listi javljajo, da je na progi Varšava-Dunaj iznova izbruhnila stavka. Po navodilih boljševiških voditeljev so delavci zasedli remize in preprečili s silo vsako delo. Delavce, ki so na brestskem kolodvoru hoteli delati, so zapodili. Da preprečijo promet, so delavci porušili, porušili tice, kar pa so železniške straže preprečile. Delavci so hoteli ustaviti vlak, ki je vozil francoske generale v Varšavo. Te so obmetavali s kamenjem.

Trgovski posvet v Bruslju.

LDU Lyon, 21. maja. (Brezžično.) Francoski delegatje medparlamentarne komisije za mednarodni trgovski kongres v Bruslju so priredili v Parizu dine na čast delegatom drugih narodnosti. V številnih nabitnicah so slavili zastopniki vseh udeleženi narodov Francijo kot ono državo, ki je v tej vojni žrtvovala največ, za kar ji mora biti hvaležno vesoljno človeštvo; poudarjali so složno voljo vse zavezniških narodov, da ostanejo zvezani tudi v bodoče.

V spomin ministra Stefaneka.

LDU Praga, 21. maja. (ČTU) Češko astronomsko društvo je s češko sokolsko zvezo in z več prijatelji pokojnega ministra Stefaneka ustanovil komite v svrhu proslave nepozabnega astronoma in prvega čehoslovaškega vojnega ministra. Pod protektoratom predsednika Masaryka se bo zbiral fond za zgradbo ljudske zvezdarnice v Pragi, ki bo imela Stefanekovo ime.

Iz pokrajine.

k Podpisujte državno posojilo! Samo močna država nudi svojim državljanom jamstva za miren in varen razvoj in je zato dolžnost vsakega posameznika, da dela za okrepitev države. Z veliko požrtvovalnostjo so darovali mnogi svoje življenje v boju za ujedinjenje velike Jugoslavije. Trupla naših junakov, ki počivajo v zapuščenih vojaških grobovih, so čvrsti temelji naši samostojnosti. Oni so nam stvorili državo, a naša dolžnost je, da jo nadalje izgradimo, da jo ojačimo. Naša mlada država se je obrnila na nas s pozivom, naj podpišemo posojilo. Prvikrat je, ko se kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev obrača na svoje državljanke, naj mu dajo na razpolago potreben denar.

Vsi oni, ki čustvujejo za svojo domovino, za svojo državo, dali so, ker popolnoma pojmujejo dolžnosti svobodnega državljana napram svobodni državi. Ti so dali brez ugovora, brez priganja. Gotovo pa jih je še mnogo, ki odlašajo, ne zaradi tega, ker bi ne bili voljni dati, nego zaradi tega, ker se jim ne mudi in ker so neodločni. Tem je treba, da takoj store, kar so opustili. Kdor hitro da, dvakrat da. Kakor smo na bojnem polju v vrstah entente imeli našim zaveznikom in našim sovražnikom, tako moramo tudi imponirati z našo požrtvovalnostjo, ko gre zato, da s svojim delom in s svojim kapitalom krijemo potrebe države. Neznatna je vsota 200 milijonov kron, ki jih damo državi na razpolago. Vsota, ki jo hočemo podpisati, mora biti mnogo višja. Mi moramo našim prijateljem in neprijateljem dokazati, da znamo s skrbjo in požrtvovalnostjo obdržati svobodo, ki smo si jo priborili s krvjo. Ali je mogoče, da se spričo tolikih, ki so radovoljno žrtvovali življenje, najdejo še ljudje, ki odlašajo s podpisom državnega posojila? Ali so še ljudje, ki razmišljajo, ali naj vložijo svoj denar tja, kjer bi imela od njega tudi država koristi? Ako smo pod pritiskom avstrijskega režima podpisavali desetine milijonov, moramo sedaj, ko gre za našo državo, podpisati radevolje stotine milijonov.

k Orožne vaje za mornarje. Po pravkar došli naredbi se morajo odzvati vsi bivši mornarji letnikov 1890—94 vpoklicu k grožnim vajam in se nemudoma javiti pri svojem vojnem dopolnilnem poveljstvu. Oni, kateri bi se ne odzvali pozivu, bodo strogo kaznovani po vojnih zakonih.

k Poroke v Kranju. Dne 20. maja sta bila poročena gđe. Angela Soklič in g. Rudolf Zihert, trgovec v Šk. Loki; dne 21. maja pa gđe. Ivanka Rabič, voditeljica knjižarne »Ilirija« in g. dr. Eržen Ivan, zobni zdravnik. Obe nevesti je počastila »Čitalnica« z uspelima podoknicama. — Zaročil se je g. stotnik Janko Bedenk, poveljnik žandarmerije za kranjski in radevoljski okraj, z gđe. Jožico Chrobatovo.

k Ljutomer. Slovenke iz Ljutomera in okolice prirede v nedeljo 25. t. m. veliko tombolo v prid koroškimi beguncem v gostilni »Triglav«, prej stara pivarna. Začetek ob 15. uri oz. ob 3. uri po večernicah. Morebitni dobitki se naj oddajo do 24. t. m. v pisarni g. dr. M. Stajanko (Cerkv. trg.) K obilni udeležbi vabi odbor.

k Mozirje. Tudi nas koroške Slovence je zadela nemila usoda; vojska tudi nam ni prizanesla, da smo si morali radi divjanja nemške druhali poiskati zavetja pri gostoljubnih štajerskih Slovencih v Mozirju. Tukaj smo našli naše sotrpine iz Goriške, ki že četrto leto prenašajo isto nemilo usodo in željno pričakujejo dneva odrešenja in vrnitve v svojo domovino. Dne 18. maja so priredili v vrtu hotela »Ilirija« Vodnikovo slavnost, ki jo je otvoril g. J. Kemperle z govorom o Vodniku, katerega nam je naslikal kot pesnika, politika in vzornega slovenskega narodnjaka; govoru

je sledila Linhartova veseloigra »Županova Micka« s pred in poigro. Vsi igralci so tako dovršeno in živahno nastopali, da jih je občinstvo neprenehoma z burnimi ovacijami spremljalo. Med posameznimi dejanji je zapel begunski moški zbor in svirala domača godba slovanske koračnice. Ta slavnost je pač jasno kazala, kako visoko izobraženi so naši goriški sobratje; tako omikan in zaveden narod se ne da in ne more trajno podjarmiti; zato upamo in smo trdno prepričani, da bo tudi njim zasijalo solnce svobode in se tudi pri njih uresničila Vodnikova »Ilirija oživljena« prej ali slej. — Koroški begunec.

k »Savinjska podružnica S. P. D.« ima dne 24. maja t. l. ob 8. uri zvečer v gostilni g. Robleka v Žalcu svoj občni zbor po običajnem dnevnem redu.

k Občina Leše na Gorenjskem ima samo tri vasi. Najmanjša Peračica nima nič kamenja, pač pa dovolj denarja in žita. Drugi dve imata pa na severni strani prostorni Kras, ki po pravici zasluži to ime, ker je silno kamenit. Te dve vasi posipata pota s kamenjem. Peračani bi jih tudi, če bi ga imeli. Ko ga pa ni, so pa mislili z denarjem cesto delati. Pa v pravem času jim je svetoval moder Lešan: »Dajte vi nam denarja in zrno, mi pa vam kamenja. Napravimo električno železnico iz Leš v Peračico. Dol bo vozila kamenje, gor pa denarje!« Sprejeto.

k Za koroške begunce so darovali: Goriška begunca I. Medved in Al. Drufovka 200 K; pisarna dr. F. Novaka, od kazn. por., 30 K; učiteljstvo Šmarje, 18 K; Jan. Plajšar, Rudnik, 15 K; dr. I. Leskovec, 30 K; I. Dobnikar, Janče, 10 K; pis. dr. Fr. Mayer, Soštanj, iz porav., 120 K; Vzajemno podporno društvo v Ljubljani, 200 K; Ed. Janžek, Rimske toplice, 20 K; častniški zbor kadra ljublj. pp., 1410 K; Marija Golnar, St. Jurj, 30 K; Antonija Hribovšek, Motnik, 50 K; A. Brezovnik, 20 K; Mici Škoflek, nabrano, Vojnik pri Celju, 190 K; Fr. Čebulc, Tržič, 30 K; žup. urad, Dol, 30 K; Fr. Lončar, Ljubljana, 10 kron; Smolniški kmetje, Maribor, 500 K; Matija Kren, Ljubljana, 20 K; dr. Mihael Opeka, 30 K; nadžupn. urad Laško, 160 K; davčni urad Šmarje pri Jelšah, 32 K 34 vin., dr. Karol Schmidinger, Ljubljana, 50 kron. Skupaj 3245 K 34 vin. Rodoljubnim darovalcem se najpristrčneje zahvaljuje Odbor koroških beguncev, Poljanska cesta št. 4, Ljubljana.

k Združenje poštne organizacij. Iz poštne krogov: Dočakali smo potrebno in zaželeno združenje poštne nameščencev. Po dovršenih predpripravih in pogajanjih posameznih skupin, je sklical pripravljani odbor ustanovni občni zbor »Zveze poštne organizacije« v Ljubljani na dan 16. maja 1919, katerega so se udeležili vsi delegiranci posameznih organizacij. Pravila, katerih zaradi pomanjkanja prostorov priobčiti ne moremo, so se sprejela. Vse vloge posameznih včlanjenih organizacij se morajo vlagati pri »Zvezi poštne organizacije« v Ljubljani v roko tajnika »Franc Šalehar, poštni asistent, Ljubljana I.« Včlanjene so vse poštne organizacije na Kranjskem, in sicer: 1. Maturantsko društvo poštne, prometne, računskih in čekovnih

uradnikov v Ljubljani. 2. Društvo pragmatičnih poštne uradnikov v Ljubljani. 3. Društvo poštarjev in poštne odpravnikov obojega spola v Ljubljani. 4. Društvo poštne pristavov, oficijantov in aspirantov v Ljubljani. 5. Društvo poštne adjutantov, oficijantov in aspirantov v Ljubljani. 6. Društvo poštne poduradnikov, slug in seljskih pismonošev v Ljubljani. Širši odbor, v katerem so zastopani od vsake skupine po 3 člani in en namestnik, je izvolil iz svoje srede ožji odbor, in sicer sledeče gg. tovariše in tovarišice: predsednik: Urbančič Karol, poštni višji oficijal v Ljubljani; I. podpredsednik: Ulepič Ivan, nadpoštar v Kranju; II. podpredsednik: Primšar Peter, poštni poduradnik v Ljubljani; tajnik: Šalehar Franc, poštni asistent v Ljubljani; tajnikov namestnik: Jereb Franc, poštni adjunkt v Ljubljani; blagajnik: Modic Karla, poštna adjunktinja v Ljubljani; namestnica: Čiuha Pavla, poštna adjunktinja v Ljubljani; odborniki: Janežič Vinko, poštni oficijal v Ljubljani; Kramar Ivan, poštni nadkontrolor v Ljubljani; Pavšič Franc, poštar v Ljubljani; Bavdek Alojzij, poštni sluga v Ljubljani; Šuštar Franc, selški pismonoša v Ljubljani; preglednika računov: Kramar Ivan in Rakovič Ivan. V kratkem se skliče skupščina vseh poštne uslužbencev v Sloveniji, na katero so bode povabilo tudi bratska društva iz Srbije in Hrvatske. — Oprimimo se organizacije z vso ljubeznijo, požrtvovalnostjo in bratsko slogo. Če bomo složni in edini, potem nam je uspeh zagotovljen. Da pa bo v »Zvezi« vsak posameznik našel pomoč in pravico nam jamči izvoljeni odbor!

k Zanimivo pismo iz Gradca. Oblastim je došlo v roke pismo, ki ga je pisal dijak F. M. 5. maja t. l. svojim nemškimi staršem, bivajočim v Ljubljani. Pismo slove v prevodu: Ljubi starši: Danes je izšel odlok, da naj gremo vsi dijaki k vojakom in da ne izgubimo ničesar na študijah. Za teden dni gredo prvi na koroško fronto. Po treh tednih se vrnejo in položijo potem letni izpit. S trgovske akademije jih gre več kot polovico, iz dijaškega doma pa 5 fantov. Jaz grem z njimi. Vso opremo dobim tukaj, dnevno dobimo 30 do 40 kron poleg menaže. Pridemo v Velikovec ali pa v St. Andraž pri Velikovem. V šoli ostanejo sami mali fantje do 17. leta, večji in starejši gredo vsi. Visoke šole so zaprte, vsi dijaki gredo k vojakom. Brzujte, ali morem iti kakor drugi dijaki na fronto. — Pozdrav vsem znancem! Vaš hvaležni sin. — Podpis.

k Frazen strah. Pred kratkim si je nekdo dovolil šalo in potegnil Italijane za nos. Nalagal se jim je, da so nahaja na Vrhniki 30.000 boljševikov, ki mislijo upasti vasedeno ozemlje. Takoj sta bili alarmirani postojnska in logaška brigada. Obe brigadi sta odkorakali pripravljene na boj z ročnimi granatami, s strojnimi puškami, oklopnimi avtomobili in težkimi topovi na demarkacijsko črto in čakali tam 2 dni in 2 noči na boljševike. Ko teh le od nikoder ni hotelo biti, so se z dolgim nosom vrnili.

k Ministrstvo za prehrano in kmetstvo je izdalo naslednje dovoljenje za na-

kup živil: Rudolfu Pevec v Mozirju za tri vagone pšenice, deset vagonov koruze iz Vojvodine in za šest vagonov koruze iz Srema v Rečici na Paki; Danielu Omerzu za en vagon moke iz Belovara v Slov. Bistrici; Jankotu Popovič v Ljubljani za 150 komadov svinj in 100 komadov goved iz Srema ter nadalje 160 prešičev; Josipu Glihi za aprovizacijo občine Videm-Krško za 2500 kg pšenice in 2000 kg moke; Rohrmanu in sin v Ljubljani za dva vagona pšenice in dva vagona koruze.

k Begunec Jožef Rojc, posestnik na Trnovem hribu št. 250 pri Gorici, ki je bival kot begunec v mariborskem okraju, naj takoj naznani svoj natančen naslov posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani.

Iz Ljubljane.

I Zahvala in prošnja. V dneh bede in borbe smo pribežali koroški Slovenci čez visoke gore k bratom dežele bele Ljubljane in zelene Štajerske. Srce nas je vedno vlelo v naše središče, v belo Ljubljano, ki je pomenila višek naših nad. A nikoli nismo mislili, da bomo došli oropani, brez imetja. Koroški smo po svoji naravi optimisti, veselega srca, ljubimo petje — kaj poznate naše pesmi — najbolj čustven del Slovencev. Iskali smo pri vas zavetje; našli smo ga, a še več, našli smo pri vas srce. Na mah ste nam segali iz vseh krajev v roke ter pomagali. Dan na dan čutilimo vaše sočustvovanje ne samo v besedah in po listih, temveč tudi v velikodušni radodarnosti. Bodi izrečena naša najtoplejša zahvala vsem listom, ki bodrijo rojake, da nam prihajajo na pomoč. Posebno prisrčno pa se zahvaljujemo združeni ženski skupini z gospo dr. Tavčarjevo na čelu, ki so se zavzele za nas s samo ženskemu srcu prirojeno ljubkostjo. Prosimo slavno občinstvo, če bodo prišle v teh dneh ljubljanske dame kot prosilke za nas koroške begunce k vam, da jih blagohotno sprejmete nam v pomoč, sebi v čast in celemu narodu v zadoščenje. — Odbor koroških beguncev v Ljubljani, Poljanska cesta 4.

I Darovi za koroške begunce. Zavarovalni oddelek za Kranjsko v Ljubljani je poslal podpisanemu uradu znesek 2080 K kot tretjo zbirko darov. Dosedaj je zavarovalni oddelek vposlal podpisanemu uradu 3228 K 20 vin. Vsem darovalcem in nabiralcem se najtopleje zahvaljuje Posredovalni urad za begunce SHS v Ljubljani.

I 4% državno posojilo. Pri Mestni hranilnici ljubljanski je podpisalo do vštelega 21. t. m. 162 strank nominalnih 1.032.500 K. — 4% bonov kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, hranilnica sama za svoj račun pa 5.000.000 K, skupaj torej 6.032.500 K.

I Preselitev. Evidenčni in informativni urad za mornarico, kateri je bil do sedaj nameščen v poslopju Komande mesta (Bavarski dvor), se je preselil v sosedno hišo, Dumaška cesta št. 31 pritličje.

I Tatvine. Zepna ura, remonteur-antreca, vredna 400 K, je bila ukradena dne 22. maja 1919 dopoldne delovodji v livar-

ni pri Zabkarju, g. Hrovatu Francetu. Ura ima pozlačene obode in se pred nakupom iste stvari. — Kovček, vreden 300 K, iz rujava usnja, si je pri gospej Prek izposodila Planinšek Eleonora, in sicer baje samo za dva dni, da gre brata obiskat. Planinškove pa ni bilo nič več na izvid in tudi kovčka ne. Zvedela je gospa Prekova, da je Planinškova pred 10 dnevi odšla v Zagreb, od koder se pa ni več vrnila.

I Voda za petrolej. V zadnjih mesecih so se dogodili pogosti slučajji, da so kmetje iz dežele šli na limanice nekemu premetenemu goljufu, ki je ponujal posameznikom petrolej 5 do 6 K liter na prodaj. Stranke so navadno z veseljem sprejemale cele sode te tekočine, izplačale visoke zneske dotičnemu, ne da bi preizkušale sprejeto blago. Prišedši na svoje domove so se šele prepričale, da se je nahajala v sodih le navadna voda, vsled česar so naznanjale te goljufije policijskemu ravnateljstvu. Tukajšnji policijski agenti so dolgo časa brezuspešno iskali tega sleparja in dne 20. maja t. l. se jim je vendar posrečilo, ga izslediti v osebi Karla Miška, roj. 1892 v Cholticah; imel je zvezo z nekim narednikom, kateri mu je pomagal pri goljufijah. Stranke, ki so bile na sličen način ogoljufane, naj se zgledajo pri policijskem ravnateljstvu v svrhu konfrontacij.

I Pobegnil je od doma, in sicer iz neznanega vzroka, 11letni Mauser Ivan, stanujoč Opekarska cesta št. 10. Deček je oblečen v rujava platneno obleko, rumenounjate čevlje, je okroglega, rdečega obraza in ima svetle lase. Starši, ki so za sinka zelo v skrbeh, so obljubili nagrado onemu, ki bi vedel dati pojasnilo o pobeglem sinu.

I »Državna posredovalnica za delo«, podružnica za Ljubljano in okolico. V preteklem tednu od 11. maja do 17. maja 1919 je iskalo delo 212 moških in 105 ženskih delavskih moči. Delodajalci so iskali 152 moških in 57 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 89. Pri vseh podružnicah »Državne posredovalnice za delo« je od 1. januarja 1919 do 17. maja 1919 iskalo delo 6518 delavskih moči, delodajalci so pa iskali 4974 delavcev. Posredovani se je izvršilo v tem času 1423. Delo iščejo pisarniške moči (297), trgovski uslužbenci (154), hlapci, poljski delavci (121), natakariji, natakarike, točilci, stavb., strojni in navad. ključavničarji, mehaniki, služkinje, kuharice, oskrbniki, ekonomisti, tov. delavci, delavke, peki, mlinarji, mesarji, krojači, čevljarji, šivilje, urad., trg. sluge, bol. strežnice, učiteljice itd. V delo sprejme posredovalnica za delo težake, hlapce, viničarje (106), opek. delavce, delavke, zidarje, služkinje, mizarje, tesarje, krojače za veliko in malo delo, čevlj. pomočnike, vajence, pis. moči, kolarje, kleparje, usnarje itd.

I Mestni popisovalni urad ostane radi snaženja v soboto, dne 24. t. m. za stranke zaprt. Izvzeti so samo nujni slučajji.

I Koks za obrtnike. Urad za pospeševanje obrti kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani lahko nabavi iz Nemške Šlezije poljubno množino koksa.

Cena bo približno 30 do 35 K za 100 kg. Opozarjamo obrtnike, ki reflektirajo na koks, da prigrasijo svoje potrebščine omenjenemu uradu najkasneje do 1. jun. t. l.; na poznejše priglase se ne bo mogoče ozirati.

Repertoir narodnega gledališča.

Drama.

22. maja, četrtek, popoldne: »Krojaček junaček.« Dijaška predstava. Znižane cene. Izven abon.

23. maja, petek: Zaprto.

24. maja, sobota: »Zemlja.« B 57.

25. maja, nedelja: »Smrt majke Jugovčev.« Izven, abon.

26. maja, ponedeljek: »Zemlja.« A 57.

27. maja, torek, pripravništvo: »Tekma.« Izven abon.

Opera.

22. maja, četrtek: Zaprto.

23. maja, petek: »Zemlja«. Obhajanje Danilove 40letnice. Izven, abon.

24. maja, sobota: »Favart.« A 56.

25. maja, nedelja: »Favart.« C 56.

26. maja, ponedeljek: Zaprto.

Žena.

Ž Zdravnice v starem veku. Po najnovejši statistiki je v današnjih dneh več ko 7000 zdravnic, ki izvršujejo svoj poklic v vseh delih sveta. Pričenši s Kitajsko, kjer je hčerka mandarina Enga prejela doktorsko diplomu s filadelfijskega vseučilišča in je bila zdravnica znanega kitajskega veljaka Li Hung-Canga, delujejo dame-zdravnice po vseh deželah in državah. A tudi v starem veku je bilo že precej zdravnic. Med prvimi ženami, ki so se pečale z zdravljenjem, je bila Teano, Pitagorova žena, ki je bila i v filozofiji ter drugih vedah dobro poučena. Ali prva ženska, ki je študirala na nekaki zdravniški fakulteti, je bila Agnodice iz Aten. Živela je v prvem stoletju pred Kristusovim rojstvom. Ta odločna žena si je odstrigla lase, oblekla moško obleko ter je postala učenka modrega Hierofila. — Aspasia, ki je živela baje na koncu prvega stoletja po Kr. r., je zapustila mnogo znamenljivih del o ženskih boleznih. Tudi v stari Galiji so izvrševale ženske zdravniško delo. Povestnica omenja i kristjanke, ki so bile modre zdravnice. Tako se je učila Teodorija, mati sv. Prokopa, v Rimu zdravilstvo. Umrla je nasilne smrti pod mečem ob preganjanju kristjanov v Dioklecianovi dobi. Pozneje je dala Fabia, imenovana tudi Fabila, na svoje stroške zgraditi prvo bolnico za siromake. Končno je študirala zdravilstvo v 5. stoletju po Kr. r. za cesarja Arkadija sv. Nicerata v Biancu. Domneva se in vse tako kaže, da je bila ona tista zdravnica, ki je ozdravila sv. Krizostoma od žledodene bolezni.

Ž Velika materinska ljubezen. Pred več leti je utonil v Gmundskem jezeru mlad kadet. Truplo so iskali in iskali, a

rez uspeha. Njegova mati, ki živi na Dunaju, pride slednje leto na rečeno jezero, prav na mesto, kjer je utonil njen preljubljeni nepozabni sin. Tam potopi v jezerski mokri grob velik venec belih rož! O ljubezen materinska! Kako iznajdljiva in globoka si!

Ž ženski poklic v Ameriki. Skoraj vseh južnih deželah severne Amerike vodijo državne knjižnice ženske, ki imajo letne plače okoli 12.000 kron našega denarja. V Novem Jorku samem je zaposlenih več ko 12.000 ženskih moči pri pisalnih strojih. V vseh Združenih državah izvršuje zobno zdravljenje skoraj 300 zdravnic. Dalje imajo Združene države čez 150 odvokatov, približno toliko pridigaric, 370 pisateljic, 700 časnikaric, 2200 umetnic itd. Da je v Združenih državah damam odprta pot v državno službo, utegne biti več ali manj znano. Danes posluje tam po državnih uradih do 6000 uradnic. Združene države imajo posebno veliko število učiteljic, namreč približno 160.000.

Mrtvi o miru.

»Liberte« prinaša pogovor med Thiersom in Bismarckom, ki na drugem svetu razmotrivata današnji položaj svojih narodov in ga primerjata z onim v letu 1871.

Thiers, ki je l. 1871 sklepal z Bismarckom mir v imenu premaganega francoskega naroda v Versaillesu, vprašuje z neko zlobno ironijo kanclerja, kaj misli o tem, kar se danes vrši v Versaillesu, kjer je Thiers sam svoj čas na lastnem vratu okusil nemški nož.

Bismarck odgovarja godrnjavo:

— Mali slaboumneži, ki so mi sledili, so pokvarili moje delo. Vedno sem jih opominjal, da naj se mirno zadržijo in naj ne izpostavljajo nevarnosti zveze!

Thiers pripomi, da je ravno tako brezuspešno opominjati kneze in narode kot otroke. Sledijo svoji domišljiji do dne katastrofe, ki vas napravi preroka. Tudi jaz sem pod Napoleonom III. poskušal privedi Francijo do opreznosti. Zatrjeval sem ji, da če vas v Nemčiji pusti delati, ona tega nikdar ne bo obžalovala. Toda potrebna je bila preje vojska l. 1871 da mi je Francija dala prav.

Bismarck pripozna, da je poznal zlomljivost zgrajene Nemčije, če ona pusti razumeti svetu, da je velika Nemčija svetovna nevarnost.

— Mladi bedak, ki mi je dolgoval svojo cesarsko krono in ki me je vrgel skozi vrata, ko je postal gospodar, ne more krivde svoje nesreče pripisati nikomur drugemu kot samemu ebi. Jaz sem imel tako nezaupanje do tega slabo vzgojenega vsvica, da sem mislil na drugačno rešitev prepada. Jaz, ki sem vstvaril zvezo z Avstrijo, sem vedno povdarjal, da Nemčija ne sme nikdar začeti vojne pod avstrijsko pretvezo.

Thiers pripozna s svoje strani, da kljub temu, da ga veseli nemški poraz in povračilo v Versaillesu, da ga vendar nekaj žalosti pri tem miru.

Bismarck pravi na to: Ne bi si bil predstavljal, da bo poraz moje dežele ta-

ko popoln; ampak pričakoval pa tudi ne bi bil, da bo ta zmagovalna zveza pripoznala moje glavno delo. Kar je napravilo Nemčijo močno, ni bilo to, da je dobila Alzacijo in Loreno, ampak to, da so se združile male nemške države s Prusijo. Thiers na to: Vi se čudite, da zavezniki nočejo uničiti tega, kar sem jaz označeval v svojih govorih kot izvor vsega hudega v Evropi. Prav to pa je, kar mene vznemirja. Zdi se mi, da sem še vedno v zakonodajni skupščini. Čutim, da me sila neka stvar, da zopet javno ponovim svoje opomine iz nekdanjih časov. Moj duh pač še živi, če tudi jaz nimam več glasu in so moja prerokovanja daleč.

— Jaz si čestitam za svojo deželo, odgovori Bismarck. Vedno je Francija ona, ki razume najbolje nemške zadeve. Če ne bi bilo Francije, bi bilo moje delo popolnoma uničeno.

Thiers obžaluje, da ne pride odmev teh besed v Versailles, kjer bi podučil zastopnike Francije.

Po svetu.

s Dumasov pomočnik. Zgodovinar Gustav Simon objavlja v »Revue de Paris« važne podatke o nekem pomočniku starega Dumas, ki se je imenoval Maquet. Bil je to zelo skromen in plašljiv človek. Njegov prvi roman »Le bon home Burat« je zanimal njegove prijatelje in pisatelj je sklenil, da ga pošlje na ogled Dumasu. Ko odgovor mu je ta poslal 1200 frankov za rokopis in čez nekoliko časa je ugledal »Le bon home Burat« svetlo pod Dumasovim imenom in pod naslovom »Le chevalier de Harmental«. Od tega dne je postal Maquet Dumasov pomočnik in sodijo, da so slavni »Trije mušketirji« po velikem delu plod Maquetove fantazije in dela. Po pismih, ki jih je pisal Dumas pomočniku, je razvidno, da ni imel pojma, kakšna usoda bo zadela njegove junake. Dejal je: »V naslednjem poglavju morate pisati kaj o Aramišu.« Dumas je rokopis pregledal in popravil nekatere stvari. — Vse dokumente je zgodovinar zbral in jih dal Narodni knjižnici v Parizu.

s Moj film. (Razmišljanje nekega Parizana.) Po časopisih čitamo same grandiozne naslove: »Največji časi zgodovine. Začetek novega sveta. Slavni dnevi. Odločni časi. Največji dogodek svetovne zgodovine.« Vse to je res, a v istem času, ko bije toliko odločilnih ur za človeštvo, se tisoč ljudi razgovarja o rečeh, ki nimajo nič diplomatskega na sebi. Ti veliki dnevi, ki hočejo spremeniti ves svet, se v samem Parizu niso nič spremenili. Hotel sem, da se prilagodim temu zgodovinskemu trenutku. Ne gre! Govorim sam s seboj: »Človek, v tem času se odločuje usoda sveta, bodi oprezen.« Težko se je prilagoditi tem velikim momentom, pa če bi vedel, da se bo zgodovina nad 2000 let bavila ž njimi. To pa radi tega, ker se morajo vse velike stvari opazovati samo iz dalje — od blizu je videti samo poedine podrobnosti. Zdaj razumem Hegla, ki ga je pri delu motilo topovsko grmenje

pri Jeni, pa je dejal svoji služabnici: To je strašno; pojte, prosim, tja in recite jim, naj že nehajo enkrat!

s Dolgočasje. Friderik II. je živahno razpravljal z akademikom d'Alembertom in lordom Marshalom. Govorili so o dolgočasju in Friderik je rekel, da mu dose-daj še nihče ni prav povedal, kaj je to. Morebiti mu pove eden od obeh gospodov. »Tudi midva ne pozna te bolezn«, reče d'Alembert. »A Vaše Veličanstvo bi se prav lahko seznanilo z njo.« »Kako?« vpraša kralj. »Če boste res šli po evropskih dvorih kakor nameravate, boste srečali dolgočasje tako pogosto, da boste kmalu prav natančno znani z njim.«

s Snubitev. V Holandiji snubijo moški na zelo čudovit način svoje izbrane. Tam ni treba nobenih posebnih komedij, ne prič, ne ostalih snubcev; vse napravi moški s pomočjo cigare. Če je mož zaljubljen v deklico, gre do vrat, potrkva in zaprosi ognja. To je za poskus. Če pride drugič, je znamenje, da so njegove misli resne, in da mu deklica vgaja. Če pa starši niso zadovoljni, ga pokličejo v hišo in starši sami mu dajo ognja. Ob tej priliki govori starši in zaprosi za njeno roko, dogovorijo se s starši, nato pristopi deklica, ki mu poda roko v znamenje zadovoljnosti. — Ta holandska snubitev je kakor vidimo, brez poezije.

s S čim se bavijo nemški častniki v ujetništvu. Louis Lonay se bavi z obnašanjem in načinom življenja raznih vojnih ujetnikov in objavlja podatke o nemških častnikih. Na sprehajališču v vrtu njihovega zapora se ponašajo drug proti drugemu z največjo ceremonijoznostjo. Opaža se, da se vedejo zelo nenaravno, vsaka kretnja je izvedena ko po zapovedi. Vidi se, da so bili sužnji uniforme in »drila«, predno so prišli v ujetništvo. Kar imajo prostega časa, se učijo. Bavijo se z zgodovino, sociologijo, zemljepisjem in finančno politiko. Za vsem tem se krije bodoča gospodarska vojna. Ne tožijo nikdar nad ničemer, razen nad tem, če se jim ne izkazuje predpisana čast. Slični so podčastniki, ki so posnemanje in karikature svojih predpostavljenih. Vojak je pošten, voljan in dobrodušen. Najljubša zabava mu je pa telesno vežbanje.

s Bogate beračice. V Parizu je umrla pred leti beračica po imenu Marija Sennet, ki je prosjčila pri cerkvenem vhodu skozi 40 let. Ko je umrla, je zapustila hranilno knjižico s 160.000 franki in pismo, da voli svoje imetje misijonarjem. — Bolj znana utegne biti Ana Commeli, ki je živela v največjem siromaštvu in pomanjkanju. Umrla je, kakor se je sploh sodilo od lakote. Po njeni smrti so našli v skrinji 56.000 kron.

s Poškodovane umetnine v Trientu. »Epoca« javlja, da znaša škoda, ki so jo napravili na umetninah v Trientu nad 14.800.000 lir.

s Zrakoplovstvo. V Newyorku je dospela vest, da je zrakoplov št. 4, ki se je bil dvignil v Trepasiju, došel v nedeljo popoldne ob 2. uri na azorske otoke. Polet preko oceana je trajal 15 ur in 13 minut. Pot je dolga 1600 km.

s Modri zdravnik. Pred nekaj leti je francoski igralec Baron, ko je stal na višku svoje slave, z grozo opazil, da je shujšal takorekoč do kosti. Šel je torej v toplice zdraviti se. Tu je igralec vprašal zdravnika: »Ali morem upati, da se v teh topličah zredim? Elegantni topličski zdravnik se je slavnemu igralcu prijazno priklonil in mu takole povedal: »Kopljite se vsak dan, pa boste kmalu videli učinek.« Baron se je kopal skozi teden dni, ali ni ga bilo nič kaj več. Šel je k zdravniku in mu je rekel: »Toplice nič ne pomagajo, gospod doktor!« »Le potrpijen, še dva tedna, vidite tam onega tolstega gospoda na vrtu?« »Da.« »Torej, pred tremi meseci je bil tako medel kakor Vi.« »Pa menda vendar ne? Ali tako debel še ne maram biti.« »Jaz samo tako pravim, da bi spoznali učinek toplih.« Minil je mesec, a Baron je bil tako medel kakor prej. Ko se je nekoč kopal v svoji celici, je čul iz sosednje celice tale pogovor: »Že toliko časa sem tu, pa sem še zmeraj tako debel kakor sem bil, kako je to, gospod doktor?« »Le potrpijen, boste še shujšali. Povem Vam zgled. Ste videli našega slavnega Barona?« »Seveda sem ga, ali izogibljem se mu, ker bi se moral vsakdo smejati, ko bi naju srečal skupaj.« »Prav pravite. Torej, in ta umetnik je bil prej tako debel kakor Vi, pa ga danes pogledajte.« »Ne, tako suh pa vendar nočem biti, gospod doktor.« »To se tudi ne zgodi. Baron pretirava — čez dva dni mora oditi.« »O, to se motiš, gospod doktor,« je krepko v tem trenutku zaklical umetnik, jaz pojdem še danes in sicer precej! Čez eno uro je bil Baron že na vozu, da se odpelje.

s Pijača, ki odpre. Kardinal Belay je bil bolan. Njegov zdravnik, znameniti oatiarhar Rabelais, je poklical k posvetovanju še druge tovariše, a se ni mogel zediniti z njimi. Drugi so bili mnenja, naj bi se skuhal za eminenco pijača, ki odpre, Rabelais pa ne. Molče je šel iz sobe, si dal napraviti na dvorišču velik ogenj, postavil je nanj trinožnik in na tega kotel poln vode. Vrgel je potem v kotel vse ključke, ki jih je mogel dobiti, oblekel beli jopič kuharja in mešal s palico ključke, kakor bi jih hotel skuhati. Ko pridejo tovariši na dvorišče in ga vidijo v tej čudni opremi in pri tem delu, mislijo, da se mu je zmešalo. Vprašajo ga.

»Gospoda moja«, reče Rabelais, »izpolnjujem Vaš modri nasvet, kajti ne poznam sredstva, ki bi bolje odprlo kakor ključ. Jaz jih imam pa kar več.«

Na srečo je kardinal ozdravel brez te odpiralne pijače.

s Neprijetna tiskovna pomota. V Parizu je bila spet enkrat ministrska kriza, topot za časa kralja Ludovika Filipa. V uradnem vladnem listu »Constitutionnel« so brali Parižani nekega dne to-le: Njegovo Veličanstvo kralj je poklical včeraj gospoda Thiersa k sebi in mu je naročil, naj sestavi nov kabinet. Thiers je kralju hitro odgovoril: »Samo to mi je žal, da Vam ne morem zaviti vratu kakor kakemu indijskemu petelinu.« — Nekoli vrstic naprej si pa v istem listu lahko bral: »Poizvedovanje sodnije je imelo kmalu uspeh.

Morilca iz ulice Pot-de-fer so že zaprli. Pripeljali so ga pred preiskovalnega sodnika, bil je zelo predrzen in je tega uradnika surovo žalil. Vpil je: »Bog in ljudje so mi priča, da nisem imel še nikoli večjega častihopja kakor da zvesto in udano služim Bogu in svoji domovini.« — Kakor vidimo, je stavec zamenjal izjavo državnika in pa žalitev hudodelca.

s Nepričakovane posledice vojne. Vojna je imela tudi take posledice, ki jih nismo pričakovali. Na primer: Divja zverjad ki je postala redka, se je pomaknila v globine gozdov; zdaj je začela zopet prihajati na dan v velikem številu. Dokler so se lovci klatili po raznih bojiščih, je zverjad porabila priliko, da se je razmnožila. Nek lovec iz Ungnade poroča, da se napravlja veliko število lovcev in lovov, da gredo čez morje v Afriko. Pot in tromesečno bivanje stane 25.000 funtov šterlingov. Seveda bodo imele vse komodnosti na svojem potovanju in v Afriki.

s Nemška sistematičnost v trgovini. Preciznost taktike, s katero so Nemci osvojili tržišča, se jasno razvidi iz neke priročne knjige za trgovske potnike. V Švici so našli en iztis te knjige, ki jo je bilo izdalo trgovsko ministrstvo. Knjiga je razdeljena v več delov, in uči trgovskega potnika, kako naj se oblači, obnaša, govori itd. Drugi del je bil posebno zanimiv. V njem se je nahajal natančen popis švicarskih veletrgovcev. Označena je ura, kdaj sprejemajo obiske, njihove pogoške, politično in versko mišljenje, njih muzikalna in športna nagnjenja. Na primer: Trgovec N. v Bernu je trdega značaja, nekoristno je, obrniti se do njegove žene, ker z njo ne ravna dobro. Ljubi lov in konje. Treba ga je spomniti na njegovo zbirko lovskih trofej in ga naprositi, da jih pokaže. — Z. je dobričina, ljubi jedi, sprejema pozno zvečer in treba ga je povabiti k večerji. Sprejel bo vabilo. Rad je svinjetino; o kupčiji se je treba razgovarjati po večerji. — Y. je rimokatolik, strog v verskih stvareh, treba mu je opomniti, da stoji tvrdka v trgovski zvezi z visokimi cerkvenimi osebnostmi.

s Zgodovina galerije ogledal. Galerija ogledal se nahaja v Versaillesu in spaja dvorano »Mira« z dvorano »Vojne«. V Tempsu je obširen članek o tem. Na tem mestu je bilo proglašeno pred 48 leti nemško cesarstvo. Neka slika v berlinski carski palači prikazuje ta prizor; same postave in šlemi, škornji in sablje, sami brki in od ponosa napihnjeni obrazi, na katerih se bere zadovoljstvo utešene pohote. Glejte, niti pol stoletja ni preteklo, ko so zidovi te dvorane zveneli od burnih vzklikov, ki so naznanjali brezsmrtno cesarstvo, a njih delegati se vračajo, da podpisajo mirovno pogodbo. — Dvorana je okinčana z freskami Karla Lebruna iz leta 1681, ki predstavljajo Francosko ko večno mlado božanstvo, ki jo spremljajo vile, mejtem, ko se dviga temen oblak, da pokrije Germanijo in njenega orla. Na spodnjem delu je Pohota, ki v slepem srdu trga z eno roko krono s kraljevske glave, z drugo pa z bakljo pali palače in

hiše. S temi freskami se je Lebrun izkazal bolj preroka nego umetnika.

s Chopin (odlični poljski pianist, umrl 1899 v Parizu) je izrekel pred svojo smrtjo vročo željo, da bi bil pokopn v Varšavi na Povazkah. Ali kakor emigrant (uskok) je vedel, da ne bo dovoljeno prepeljati njegovo telo na Rusko. Zato je prosil, da bi njegovo srce po smrti prepeljali v Varšavo. Prošnji so ugodili; po raztelesenju so vložili srce v steklenico s špiritom in so ga prepeljali preko ruske granice kakor kontraband. Najprej so ga shranili doma, pozneje pa z dovoljenjem nadškofov v Katakombah—sv. Križa. Končno so ga zazidali v postranski ladji rečene cerkve.

s Wilson na svečani seji pariške akademije znanosti. Predsednik Wilson je v soboto prvokrat prisostvoval svečani seji akademije znanosti, kjer so ga izbrali enoglasno za svojega člana. Wilson je dejal, da je ponosen in srečen da more zastopati na takem mestu ameriški narod. Ameriški narod ni, kakor mnogi trdijo, vernik »boga dohtarja«, ampak je narod, ki sta mu edini ideal pravica in svoboda. Vsak in najslabši ima pravico, da se čuje njegov glas in da se uvaža. Pravica, svoboda in čast morajo biti temelj vsake države.

s Dragá fotografija. Najdragocenejša je gotovo ona fotografija kardinala Merciera, ki je bila te dni prodana v Ameriki za zelo visoko ceno. Ko zbirajo »posojilo svobode«, so začeli dražiti razne redke predmete in obdarovati darovalce z nemškimi šlemi. Gotovo je, da so taki šlemi zelo dragi; za nekatere plačajo stotisoč dolarjev. Na neki taki dražbi je pokazal znani igralec Mac Gower fotografijo kardinala Merciera z njegovim lastnoročnim podpisom in dejal: »To je fotografija brezsmrtnega belgijskega duhovnika; on jo je sam podpisal in daroval akciji za posojilo svobode. Ta človek ni slaven samo za Belgijo, ampak za cel svet in več ko bomo dobili za to fotografijo, bolj ga bomo počastili. Odločili smo se, da je ne prodamo za manj nego 1 milijon dolarjev.« — Fotografijo je dobil M. English za 1,100.000 dolarjev.

s Cvetlice v hiši. Užitek cvetlic v izbi ni samo v tem, da krasi stanovanja, temveč je veliko bolj v tem, da čistijo vzduh ter so torej našemu zdravju koristne. Z opazovanjem so dognali, da list srednje velikosti izpari povprečno 1 do 2 grama vode. Cela rastlina more izpuhteti torej vsaj 50 gramov vode. Bivanje v gozdu nam je zato tako všeč, ker ima tamošnji vzduh v sebi več mokrote. Uspešno sredstvo, s katerim se odstranjuje suhost zrak ter se zrak v sobah temeljito čisti, nam nudijo rastline, ki imajo mnogo listja, kakor: palme, plektogoneje, filodendroni, arvideje, dracene, kurlu ligone in drugo. Rečene rastline izparijo dosti vode. Blagodejni učinek, ki ga nudijo s tem našemu zdravju, je tem večji, ker oddajajo listi pod vplivom solnčne svetlobe kisik, ki bistveno osvežuje zrak. Z obilnim izhlapevanjem kisika se zbujajo prijeten občutek, kakršnega imamo sebe v listnatem lesu. Rastline so torej jako potrebne za naše zdravje in njih

pomanjkanje se maščuje na našem zdravju. Komur je torej zdravje milo, naj si omisli vsaj v izbi nekaj listnatih rastlin.

s Zvit pes. Hame, pes cesarja Napoleona III., tako imenovan po trdnjavi, kjer je Napoleon v letu 1840 kakor jetnik sedel, je pripomogel svojemu gospodarju do bega. Ko je namreč Napoleon prišel na svojem begu iz trdnjave na zadnje dvorišče, kjer je stala poglavitna straža, je zapazil svojega psa pri vojaki, ki so se njegovim skokom in burkam smejali. Navadni pes bi bil stekel k svojemu gospodarju in bi ga z dobrikanjem pozdravil. Ali Hame ni bil tako nespameten, ampak svojega gospodarja še pogledal ni in kakor bi ga ne poznal. Bil je pač prej pri njem, ko se je Napoleon preoblačil. Zviti pes je vsakako razumel gospodarjev namen. Hame je torej naprej zabaval vojake s svojimi skoki in Napoleon je šel skoz vrata, ne da bi ga kdo ustavil. Čez uro ali kaj je slišal uskok za vozom, na katerem se je peljal, psa lajati. Odprl je vrata psu, ki je tudi utekel in prihitel za cesarjem.

s Mačka je bila starim Egipčanom sveta in nedotakljiva žival. Boginja Isis se e baje nekoč izpremenila v mačko — a potem je bilo v Egiptu mnogo miši in samo mačke, ki so jih imeli nenavadno dosti, so zabranile, da se niso miši preveč pomnožile. Če je pri kakšni hiši mačka poginila, so si dali vsi domači v znak največje žalosti ostržiti lase in obrvi. Balzamirano mačko so hranili v posebnem svetišču. Kdor je mačka ubil, — četudi morda nehoti — je bil obsojen na smrt. Nekoč je plunil visok Rimljan na esti na mačko in razkačeno ljudstvo ga je na mestu razsekalo. Perzijski kralj Kambises je dolgo oblegal mesto Pelusium. Ko je zvedel, v kakšni časti je mačka pri Egipčanih, je prišel na posebno misel. Odredil je svojim vojakom, naj si vsak prinese na roko živo mačko namesto ščita, in potem je mesto napadel. In res, ko so egiptovski vojaki zagledali mačke, se niso upali na sovražnika niti s puščicami niti s sulicami, ker so se bali raniti mačke. Mesto se je vdalo, na kar je Kambises posadko pomoril, mačke, svoje pomočnice pa potopil.

Vence so pletli.

Dne 13. majnika ob pol osemnajsti uri je zadonel po prijaznem velenjskem tugu glas trobente. Jasen in čist ni bil, z glasom srebrnega roga Kopalovih vojcev se ne more meriti. Pa tem bolj pomenljiv. Naznanjal je pozornim ušesom velenjskih tržanov — preki sod! Ko bi se dali popisati občutki poslušalcev! Vedeli smo vsi že poprej, da nekaj enakega mora priti, zato so Slovenci prišli poslušat z veseljem, Nemci pa z jezo. Pozornost so vzbujale nemške kratkokrile frajle v črni obleki. In vendar so prejšnji teden pletle nosilnice teh kratkih kril — vence! Takrat pa so bile oblečene — praznično. Dne 7. in 8. majnika seveda. Bilo je nekaj drugega tiste dni in nekaj drugega danes. Prejšnji teden zmagopolna poročila koroških Nemcev. danes — preki

sod! In med tem »strašno« povelje generala Maistra. Kdo je pač branil generalu, da tega povelja ni dal že pred mesecem dni? Zdi se nam, da bi ga bil rad dal in da bi ga bil moral dati. In kolika škoda, da ga ni dal! Koliko dragocene jugoslovanske krvi bi se bilo prihranilo! Koliko žalosti in jeze bi se bilo preprečilo! In koliko škode na jugoslovanskem imetju! Ko bi bila naša vlada slišala sodbo kmetskega ljudstva v nedeljo, ko se je preklicavalo povelje! »Vendar enkrat!« Sedaj še bo pa vesele v Jugoslaviji! »Škoda, da ni tega poslal že v aprilu!« Taki in enaki so bili vzkliki že na pol obupanega ljudstva. In kako ne obupanega! V Ljubljani niso videli in niso vedeli, da je bila mislinjska in šaleška dolina dne 7. in 8. majnika na pol pripravljena za — beg! In v Velenju so nemške frajle pletle vence — —. A danes glas trobente, oznanjujoče preki sod! Nam v tolažbo, v strah sovragom! Velenjski nemškutariji je zrastel greben tako visoko, da je v najnevarnejšem trenutku padla nasproti Slovincem iz nemških ust beseda: »Nič se ne bojte, saj vam ne bomo nič storili; sedaj se bo pač vam tako godilo, kakor se je nam v začetku novembra!«

In če se pridenemo k temu zanimivosti, da je šoštanjski Velenemec Orel ml. kupoval puške in da so nemčurji raznašali celo: »do nedelje — 11. maja — bodo Nemci že v Zidanem mostu,« je s tem podan dokaz, da je vsa nemškutarija od Dravograda do Celja vedela za namene koroških roparjev. In ne samo vedela, ampak dejansko pripravljala pot. In nobeni oblasti ni prišlo na misel, da bi stopila tem ljudem na prste! In nemške frajle so že pletle vence. — Sedaj šele se je začelo bolj strogo nastopati proti tej zalegi. Veliko prepozno po našem mnenju. Ne zahtevamo, da bi hodili po stopinjah koroške nemške vlade, a če naša vlada pomisli na trpljenje najnovejših beguncev, bo morala prijeti bolj trdo.

Splošna zahteva obmejnega prebivalstva je ta: 1. Naj se natančno določi vsa škoda na imetju, ki so jo pretrpeli koroški in štajerski Slovenci po koroških vojaških in civilnih tolpah

2. Vlada naj zapleni premoženje obmejnih Nemcev in Nemčurjev.

3. Iz tega naj se popravi škoda beguncem in sploh vsem oškodovanim.

4. Naj se da tudi odškodnina družinam v koroških bojih padlih in ranjenih, kakor tudi tistim, ki so morali k 6-tedenskim orožnim vajam.

5. Za begunce se naj pripravijo brezplačna stanovanja v nemških hotelih v Jugoslaviji.

Tako bo popravljeno vsaj nekaj vnebovpijoče krivice, ki so jo po nedolžnem morali trpeti naši ljudje. Vlada je lahko prepričana, da bodo vsi zvesti jugoslovanski državljani odobrvali ta korak. Zakaj v dnevih 7. in 8. majnika 1919 so nemške frajle v Velenju pletle vence . . .!

Aprovizacija.

a Prodaja ameriške masti in slanine. Pravkar je došla nova pošiljatev ameriške slanine in masti, ki utegne biti zadnja. Ker se namerava blago takoj razdeliti, pozivljamo vse občine, aprovizacije ter industrijska podjetja, da se nemudoma oglase s svojimi potrebščinami pri Vnovčevalnici za živino in mast v Ljubljani. Blago je prvovrstno ter stane 20 K za kg v Ljubljani, Kupnino je treba odšteti pri prevzemu. Pripomnimo, da blago ne pošiljamo pod nobenim pogojem po železnici radi prevelikega rizika, temveč mora vsakdo sam blago prevzeti v Ljubljani in odpraviti.

a Vnovčevalnica za živino in mast v Ljubljani bo prodajala od vštete sobote 24. maja 1919 naprej v ljudski mesnici na Sv. Jakoba trgu vsem javnim uradnikom in uslužbencem, vsem javnim in ubožnim zavodom goveje zadnje meso s priklado po 15 K za kilogram, ter goveje sprednje meso s priklado po 13 K za kilogram. Vsak upravičenec se mora izkazati v mesnici z legitimacijo, to je s potrdilom svojega urada, da tam slušbuje. Meso se bo sekalo v ponedeljkih, sredah in sobotah od 6. do 10. ure zjutraj.

Zagrebska borza.

LDU. Zagreb, dne 21. maja. Zaključni kurzi na današnji borzi:

	Denar	Blago
Banka za trg. obrt in industrijo	440	460
Banka in hranilnica za Primorje na Sušaku, nove deln.	485	495
Hrvatska eskomptna banka	—	1380
Eskomptna in menj. banka, Brod nove delnice	390	400
Hipotekarna banka, Zagreb	—	365
Hrvatska kreditna banka	845	855
Narodna banka Zagreb	426	428
Obrtna banka, zadnja emisija	—	227
Poljedelska banka	93	97
Prva hrvatska hranilnica	—	7975
nečka pučka banka, nove deln.	—	204
Zemaljska banka	675	690
Sladkorna tovarna, Osjek	—	280
Slavonska banka za les. industr.	850	860
4 1/2% zadolžnice hipotekarne banke	—	115
4 1/2% zadolžnice l. hrv. hranilnice	—	108

Zaprtje se odstranjuje splošno s pomočjo odvajalnih sredstev. Dosti je odvajalnih sredstev, od katerih je treba vedno več zavživati, da se doseže zaželeni učinek. Konečno pa jih treba vsakodnevno uporabljati in se jih ne more več pogrešiti. So pa tudi odvajala, ki krepe črevesa in želodec. Tako priporočljivo sredstvo so Fellerjeve tek vzbujajoče rhubarbarske »Elza-kroglice«. Radi njih lagodnega učinka jih tudi ženske in otroci lahko uživajo. Tudi zabranjajo in odstranjajo neželjeno nabiranje masti. Šest škatljic pošlje na vse strani za 12 K lekarinar E. V. Feller, Stubica, Elzatr. št. 245. (Hrvatsko). Istočasno se pa lahko naroči tudi Fellerjev bol lajšajoči »Elzafluid«. 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici 24 K. To staropriznano, odlično sredstvo je že pomagalo mnogim ljudem, ki so si vsled prepiha, vlage ali prehlajenja nakopali kake bolečine. Omot in poština se računa posebej in najceneje. Kdor več naroči ob enem, mnogo prihrani na poštini. (—vs—)

Kobila ukradena. V noči na 20. t. m. je bila ukradena Ivanu Hočvar, Bakre pri Ambrosu, rdeča kobila, srednje velikosti, z belo liso na glavi, kratkim repom in odstriženo grivo. Kdor jo zasledi, naj naglo obvesti lastnika.

Jaroslav.

Zgodovinski roman.

Ruski spisal J. Smidt-Meltn; preložil Al. Benković.

I.

Bila je zimeka noč, kakršne so v svoji jasni, očarujoči krasoti samo v krajih, ki leže na zemlji bolj proti severu. Nobenega veterčka ni bilo slišati, in nebo je bilo tako jasno, tako prozorno, da se je zdelo, kakor bi se vse stvarstvo nahajalo pod ogromno stekleno streho.

Na severozapadnem nebu se je medtem razvijalo eno najkrasnejših čud prirode.

Tam so se v razdaljah, ki so se vedno krajšale, razvijali in zopet izginjali zeleni, beli in purpurni plameni; potem so zažareli v še večji krasoti ter tisti hip zopet izginili izpred oči. Iznenada se je porodil severni sij v vsi svoji krasoti iz neznane, tajne domovine.

Dolgi zlati prameni čudovite prikazni so se razlili v bližini Derpta (Dorpat), ko je nastala polnoč in so se iz mestnih zvonikov oglašili zvoki zvonov v grobno tiho. Zdelo se je, kakor bi isti molk, kakor v pridodi, vladal tudi med ljudmi, in kljub prekrasnemu pogledu, ki ljudi sili k občudovanju in moljenju božjih del, se je vendarle pokazal samo eden občudovalec te krasote in veličastja. Puste in zapuščene so se razprostirale ulice ruskega glavnega mesta. Kroginkrog ni bilo videti živega človeka, ni bilo slišati družega, kakor v zmrazlem snegu pravilne korake vojaka od glavne straže, ki je odhajal in prihajal. A niti ta Rus, rojen in osivel še višje na severu, ni našel dosti zabave v mrazu tridesetih stopinj. Kozaško čepico s kožuhovino podšito je imel potegnjeno globoko čez ušesa in preko sive suknje ogrnjeno še drugo, ki mu je bila za plašč. Tako je hodil svojo pot ter skrival roke, ali pa si prizadeval, da bi jih ogrel s sapo. Nekolikokrat se je vendarle ustavil, da bi napravil požirek iz steklenice, ki pa je bila že prazna, nato pa je krepko zaklel in krenil svojo pot.

Zdajci pa so se začuli glasovi in oddaleč je bilo slišati bližajoče se korake. Vmes je bilo slišati vrišč znane pesmi: *gaudeamus igitur*. — Ko je minilo par minut, se je izza ogla pokazala družba kakih dvanajst ali petnajst oseb, ki je z nestalnim korakom prihajala po cesti smejoč se, prepevajoč in vsekrižem govoreč, same mladostne, vitke moške postave. Nebo je sipalo nanje svoj jasni žar, tako da je bilo videti stoječe zelene žametaste ovratnike — dijaške znake.

Vse je kazalo, da so se ti mladiči vračali iz kakšne družbe prav dobre volje.

Približali so se že glavni straži, ko je njih veselost pretrgal rezek »stoj!« Stražniki so bili upravičeni in dolžni, da vprašajo ponoči vsakega mimogredočega po imenu, stanovanju in vzroku pozne hoje.

»Kaj hočeš od nas, ali ne vidiš, da smo dijaki?« je odgovoril najbližje stoječi dijak, kljub žgočemu mrazu snel čepico ter vojaku pred očmi nekolikokrat zamahnil z njo.

»Vedeti hočem vaše bivališče in ime,« je nakratko rekel vojak.

»Ej, bajtuška,« je zdaj vzkliknil dijak, »bojim se, da se kmalu postaraš, ker si tako radoveden.«

»Jutri,« je rekel drugi, »bo še dosti časa odgovarjati na taka vprašanja. Mi pridemo zopet in ti povemo vse, kar hočeš vedeti. Danes pa, kakor vidiš, sami ne vemo prav, kako se zovemo in kje bivamo.«

Glasi, prisrčen smeh celega zbora je bil odgovor na te besede; in družba je hotela oditi dalje.

»Lahko noč, starče, lahko noč,« je eden izmed njih zaklical v slovo.

»Z Bogom, stari medved,« je rekel drugi.

A trdovratni Rus se nikakor ni mislil odreči svoji pravici zaradi mladeniških šal.

»Stoj, stoj!« je zagrmel za mladiči, stopil korak bliže ter preteče in odločno ponovil svoje vprašanje.

Nepotrpežljiv in razdražen od te domnevane trmoglavosti priprostege vojaka je najmlajši in najpredrzejši dijak stopil k njemu in rekel: »Svojeglavec, dosti dolgo si nas zadrževal po nepotrebnem, sedaj pa vedi, da se ti ne posreči prijati niti enega od nas.«

S temi besedami je visoko kučmo staremu Rusu potisnil globoko čez oči, mlada in razposajena družba pa je smejé se in kričeč odšla dalje.

A stari vojak je bil hitrejši in odločnejši, nego so pričakovali. Hitro si je popravlil kučmo, stekel za bežečimi, predrzneža zgrabil za ovratnik ter ga s kletvijo podrl na tla. A zdaj je bilo že konec malomarnosti drugih dijakov.

Ne da bi dolgo premišljevali o posledicah takega ravnanja in se ozirali na prigovarjanje dveh ali treh previdnejših mladeničev, so hoteli s pestmi in palicami planiti na vojaka, da bi maščevali tovarišu storjeno sramoto.

A ta hip je tudi Rus pustil svojo žrtev in zdajci skočil k zvoncu, s katerim se moštvo kliče pod orožje. Vojaki so se bili že prebudili vsled glasnega govorjenja in prepira in predno je minila minuta, je planilo skozi odprta vrata dvajset do trideset mož s častnikom na čelu. Ta pogled je hitro iztreznil predrzneže. Spoznali so, da ni mogoče misliti na daljši odpor in da je rešitev samo v teku. Zato so se razpršili na vse strani. Vsak posameznik se je zanašal na urnost mladih čilih nog in si mislil, da uteče počasnim in še zaspanim zasledovalcem. Da se jim to posreči, se jim je zdelo tem bolj gotovo, ker samota kroginkrog ni dopuščala daljšega zasledovanja.

Usoda pa je hotela drugače.

Djak, ki je pomagal tovarišu, od stražnika ob tla vrženemu, je bežal z njim skozi nekaj ulic. Ob ozki prečni ulici je drugemu, ki so ga že zapuščale moči, sve-

toval, naj ga zapusti in beži naprej po ozki, temni cesti, na obeh straneh ograjeni z drevjem, dočim je on hitel dalje po široki ulici, ki jo je razsvetljevala luna.

Popolnoma zadovoljen se je nasmehnil mladenič, ko se je za hip ustavil v naglem begu in se prepričal, da je dosegel svoj namen in da je njegov prijatelj varen pred vsako nevarnostjo.

Vojak, ki je zasledoval oba, pa ni tekel za onim, ampak za njim samim. A mladenič se ni bal preteče nevarnosti, kajti na vseučilišču ga ni bilo močnejšega in spretnejšega. In res, vsako minuto je bila večja oddaljenost med njim in vojakom, tako da je komaj slišal kričanje za sabo. Že je mislil, da je rešen, in ker je bil že truden, je pričel teči počasneje.

A zdajci so se zasvetila pred njim bodala, kakor bi bila vstala iz zemlje; vračajoča se straža, ki je bila zavila krog ogla, se mu je postavila nasproti. Ta hip se je znova oglašil krič preganjajočega vojaka. Straža je slutila zvezo teh pojavov, prišlecu zaprla pot in nastavila proti njemu bodala.

Dočim se je trenotek prej veselil rešitve, je moral zdaj priznati, da je, od dveh strani obkoljen od sovražnikov, v popolnoma jasni noči izgubljen.

Udati pa se ni hotel, ampak je sklenil braniti se z vsemi močmi. Nazadnje pa se je vendar moral udati premoči, čeprav se je upiral kot blazen. Ujetega je osem vojakov vleklo na glavno stražo, kjer so ga peljali po temnem hodniku, čigar tla so grozno stokala pod koraki. Odprla se je težka, velika ključavnica in objel ga je duh nezdravega, umazanega prostora. Jaroslav, ki je živel v bogastvu, čigar čast je bila neomadeževana, je bil v ječi.

Trska je razsvetljevala umazane stene tega negostoljubnega bivališča. Na klopi, ki je stala ob steni, in na tleh je smrčalo kakih deset oseb. Surovi izraz obrazov je jasno pričal, med kake ljudi so spadali.

Djak se je stresel mimogrede ob tem pogledu. Nato se je obrnil k policijskemu uradniku, ki ga je spremljal, ter ga prosil za poseben zapor.

»Haha! Vaše blagorodje bi rado posebno sobo!« je odgovoril ta in se trpko smehljaj. »Morda tudi pečenko in vino za večerjo. Lahko si zadovoljen,« je nadaljeval s surovim glasom, »da se nahajaš med samimi pošteniaki, ki so kvečjemu včasih kradli, dočim ti spadaš med najbolj zvržene zločince. Ali ne veš, da je stražnik toliko, kot car sam. Ti puntar!« Ujetnik ni odgovoril na izbruh takega domoljubja, pokazal je hrbet uradniku ter sešel na klop, na kateri je bilo naključno eno mesto prazno.

Med tem so bili vojaki stopili v kot sobe ter privlekli iz njega nekaj težkega. Ko pa so s to težko klado stopili pred djaka ter mu razložili, da mu bodo priklenili desno roko, tedaj ga je zapustila težko dobljena mirnost.

(Dalje.)